

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 15. decembra 2016*

„Predhodno odločanje — Zavarovanje civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in nadzor obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti — Direktiva 2000/26/ES — Člen 4(5) — Zavarovalnica — Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov — Zadostna pooblastila za zastopanje — Pasivna legitimacija v postopku pred sodiščem“

V zadevi C-558/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunal da Relação do Porto (pritožbeno sodišče v Portu, Portugalska) z odločbo z dne 29. septembra 2015, ki je prispela na Sodišče 2. novembra 2015, v postopku

Alberto José Vieira de Azevedo,

Maria da Conceição Ferreira da Silva,

Carlos Manuel Ferreira Alves,

Rui Dinis Ferreira Alves,

Vítor José Ferreira Alves,

proti

CED Portugal Unipessoal Lda,

Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel,

ob udeležbi

Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Acidentes de Trabalho,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot (poročevalec), v funkciji predsednika senata, A. Arabadjiev in S. Rodin, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: portugalsčina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel G. Ribeiro in T. Andrade, odvetnika,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, M. Figueiredo in M. Rebelo, agenti,
- za Evropsko komisijo P. Costa de Oliveira in K.-P. Wojcik, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. oktobra 2016

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4(4), (5) in (8) Direktive 2000/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 3, str. 331), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/14/ES z dne 11. maja 2005 (UL 2005, L 149, str. 14) (v nadaljevanju: Direktiva 2000/26).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Albertom Joséjem Vieiro de Azevedom, Mario da Conceição Ferreira da Silva, Carlosom Manuelom Ferreiro Alvesom, Ruijem Dinisom Ferreiro Alvesom in Vítorjem Joséjem Ferreiro Alvesom ter CED Portugal Unipessoal Lda (v nadaljevanju: CED) in Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel (zavod za zavarovanje Portugalske – jamstveni sklad za avtomobile) (v nadaljevanju: jamstveni sklad za avtomobile) glede sposobnosti CED, ki je pooblaščenec zavarovalnice lastnika vozila, ki je povzročilo prometno nesrečo, biti tožena stranka v postopku pred sodiščem.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Z Direktivo 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL 2009, L 263, str. 11) je bilo kodificiranih pet direktiv, ki so bile sprejete za približevanje zakonodaj držav članic o obveznem avtomobilskem zavarovanju.
- 4 Ker pa so se dejstva v postopku v glavni stvari zgodila leta 2007, preden je začela veljati Direktiva 2009/103, je upoštevni pravni okvir še vedno tisti, ki je bil uveden zlasti z Direktivo 2000/26.
- 5 V skladu z uvodno izjavo 8 Direktive 2000/26 želi zakonodajalec Evropske unije osebam, ki so v prometni nesreči z motornim vozilom utrpele materialno škodo ali telesno poškodbo, zagotoviti primerljivo obravnavo ne glede na to, kje v Skupnosti se nesreča pripeti.
- 6 Poleg tega Direktiva 2000/26 vsebuje te uvodne izjave:
„(10) Zaradi tega je nujno, da oškodovanec dobi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka do zavarovalnice stranke, odgovorne za škodo.

- (11) Ena od ustreznih rešitev bi bila v tem, da bi oškodovanci, ki so, kot določa ta direktiva, utrpeli materialno škodo ali telesno poškodbo v prometni nesreči z motornim vozilom v državi, ki ni država njihovega stalnega prebivališča, lahko uveljavljali odškodninski zahtevek v državi članici svojega stalnega prebivališča pri pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki ga tam imenuje zavarovalnica stranke, odgovorne za škodo.
- (12) Skladno s takšno rešitvijo bi bilo možno škodo, ki jo je oškodovanec utrpel izven države članice svojega stalnega prebivališča, obravnavati po postopkih, ki so mu znani.
- (13) Sistem, po katerem naj bi v državah članicah oškodovančevega stalnega prebivališča imeli pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ne vpliva na materialno pravo, ki se uporablja v konkretnih primerih, in ne spreminja sodne pristojnosti.
- (14) Obstoj pravice do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice za stranko, ki je utrpela materialno škodo ali telesno poškodbo, je logična dopolnitev imenovanja pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki nadalje izboljšuje pravni položaj oseb, oškodovanih v prometni nesreči z motornimi vozili, ki se je pripetila zunaj države članice, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče.
- (15) Da bi zapolnili omenjene praznine, je treba zagotoviti, da država članica, v kateri je zavarovalnica pridobila dovoljenje, zahteva, da zavarovalnica imenuje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki imajo stalno prebivališče ali sedež v drugih državah članicah, ki bodo zbrali potrebne informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevki iz takšnih nesreč ter sprejeli ustrezne ukrepe za njihovo obravnavo za ime in za račun zavarovalnice, vključno z ustreznim plačilom odškodnine; pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov morajo imeti zadostna pooblastila, da zastopajo zavarovalnico v odnosu do takšnih oškodovancev in pred državnimi organi, po potrebi pa tudi pred sodišči, če je to skladno s predpisi mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.
- (16) Dejavnosti pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ne zadostujejo, da bi sodno pristojnost dodelili sodiščem v državi članici stalnega prebivališča oškodovanca, če to ni predvideno v predpisih mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.
- (16a) V skladu s členom 11(2) v povezavi s členom 9(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah [(UL 2001, L 12, str. 1)] lahko oškodovanci sprožijo pravne postopke proti ponudniku zavarovanja civilne odgovornosti v državi članici, v kateri imajo stalno prebivališče.

[...]“

7 Člen 1(1), prvi pododstavek, Direktive 2000/26 določa:

„Cilj te direktive je opredeliti posebne predpise za oškodovance, ki so upravičeni do odškodnine za vsako materialno škodo ali telesno poškodbo, nastalo kot posledica nesreče v državi članici, ki ni država članica stalnega prebivališča oškodovanca, in jo je povzročila uporaba vozil, ki so zavarovana v državi članici in so običajno v državi članici.“

8 Člen 3 te direktive določa, da države članice zagotovijo, da imajo oškodovanci iz člena 1 v nesrečah po tej določbi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice, ki krije odgovornost povzročitelja nesreče.

9 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov“, določa:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da vse zavarovalnice, ki krijejo nevarnosti iz zavarovalne vrste 10 točke A Priloge k Direktivi [Sveta] 73/239/EGS [z dne 24. julija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 14)], razen prevozniške odgovornosti, imenujejo pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov v vseh državah članicah, razen v tisti, kjer so pridobile uradna dovoljenja. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov je odgovoren za obdelavo in rešitev škodnih zahtevkov, ki so posledica nesreč glede na člen 1. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov mora biti rezident države članice, za katero je imenovan, ali pa mora imeti v njej sedež.

[...]

4. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov zbira v zvezi s takšnimi zahtevki informacije, potrebne za njihovo obravnavo, in sprejme ukrepe, potrebne za dogovor o pogojih za obravnavo. Zahteva za imenovanje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ne izključuje pravice oškodovanca ali njegove zavarovalnice, da neposredno sproži postopek proti povzročitelju nesreče ali njegovi zavarovalnici.

5. Pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov morajo imeti vsa potrebna pooblastila, da zastopajo zavarovalnico v odnosu do oškodovancev v primerih iz člena 1 ter da v celoti zadostijo njihovim odškodninskim zahtevkom. Usposobljeni morajo biti za to, da primere obdelajo v uradnem jeziku oziroma uradnih jezikih države članice, v kateri ima oškodovanec stalno prebivališče.

6. Države članice predvidijo obveznost, podprto s primernimi, učinkovitimi in sistematičnimi finančnimi ali enakovrednimi upravnimi sankcijami, skladno s katerimi mora v treh mesecih od datuma, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek bodisi neposredno na zavarovalnico povzročitelja nesreče bodisi na njenega pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov:

- (a) zavarovalnica povzročitelja škode ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov dati utemeljeno ponudbo za odškodnino, če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena, ali
- (b) zavarovalnica, na katero je bil odškodninski zahtevek naslovljen, ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov dati utemeljen odgovor na točke iz zahtevka, če je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali pa škoda ni bila v celoti ocenjena.

Države članice sprejmejo določbe, s katerimi zagotovijo, da se v primerih, ko ponudba ni predložena v treh mesecih, zaračunajo obresti za znesek odškodnine, ki ga oškodovancu ponudi zavarovalnica ali dodeli sodišče.

[...]

8. Imenovanje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov samo po sebi ne pomeni odprtja podružnice v smislu člena 1(b) Direktive [Sveta] 92/49/EGS [z dne 18. junija 1992 o spremembah Direktiv 73/239/EGS in 88/357/EGS in o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja (tretja direktiva o premoženjskem zavarovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 346)] in pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov se ne šteje za poslovalnico v smislu člena 2(c) Direktive [Sveta] 88/357/EGS [z dne 22. junija 1988 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen

življenjskega zavarovanja, ki opredeljuje določbe za učinkovito uresničevanje svobode opravljanja storitev in o spremembah Direktive 73/239/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 198)] ali

[...]

— za poslovno enoto v smislu Uredbe (ES) št. 44/2001 [...]"

Portugalsko pravo

10 Direktiva 2000/26 je bila v portugalsko pravo prenesena z Decreto-Lei n° 72-A/2003 – Lei do Seguro Obrigatório (uredba-zakon št. 72-A/2003 – zakon o obveznem zavarovanju) z dne 14. aprila 2003 o spremembi, na eni strani, Decreto-Lei n° 522/85 – Seguro Obrigatório de Responsabilidade Civil Automóvel (uredba-zakon št. 522/85 o obveznem zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil) z dne 31. decembra 1985 in, na drugi strani, Decreto-Lei n° 94-B/98 – Regula as condições de acesso e de exercício da actividade seguradora e resseguradora no território da Comunidade Europeia (uredba-zakon št. 94-B/98, ki ureja pogoje dostopa in izvajanja zavarovalne in pozavarovalne dejavnosti na ozemlju Evropske skupnosti) z dne 17. aprila 1998.

11 Člen 43 uredbe-zakona št. 522/85, kakor je bil spremenjen z uredbo-zakonom št. 72-A/2003, določa:

„1. Zavarovalnice s sedežem na Portugalskem in podružnice zavarovalnic s sedežem zunaj ozemlja Evropske skupnosti na Portugalskem, ki imajo dovoljenje za kritje tveganj na področju ‚civilne odgovornosti pri uporabi kopenskih motornih vozil razen odgovornosti prevoznika‘, lahko v vseh ostalih državah članicah svobodno izberejo pooblaščenca za reševanje odškodninskih zahtevkov in plačilo odškodnine v državi prebivališča oškodovanca v zvezi s škodnimi primeri, ki se niso zgodili v državi članici njegovega prebivališča, temveč v drugi (‚pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov‘).

2. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki mora prebivati oziroma imeti sedež v državi članici, za katero je bil imenovan, sme delati za eno ali več zavarovalnic.

3. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov morajo imeti vsa potrebna pooblastila, da zastopajo zavarovalnico v odnosu do oškodovancev v primerih iz člena 1 in da v celoti zadostijo njihovim odškodninskim zahtevkom. Usposobljeni morajo biti za to, da primere obdelajo v uradnem jeziku oziroma uradnih jezikih države članice, v kateri ima oškodovanec stalno prebivališče.

4. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov zbira v zvezi s takšnimi zahtevki informacije, potrebne za njihovo obravnavo, in sprejme ukrepe, potrebne za dogovor o njihovi rešitvi.

[...]"

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

12 17. oktobra 2007 se je na eni od španskih avtocest zgodila prometna nesreča, v kateri je bilo udeleženo najeto vozilo, zavarovano v Španiji pri družbi Helvetia Compañía Suiza, S.A. de Seguros y Reaseguros (v nadaljevanju: Helvetia), in v kateri je umrl Luis de Sousa Alves, telesne poškodbe pa utrpel A. J. Vieira de Azevedo, oba portugalska državljana.

- 13 A. J. Vieira de Azevedo ter žena in otroci L. de Souse Alvesa so pri Instância Central Cível da Comarca do Porto-Este (Penafiel) (sodišče za civilne zadeve na sodnem območju Porto-Este (Penafiel), Portugalska) vložili odškodninske tožbe za povrnitev utrpljene škode. Toženi stranki sta na eni strani CED, ki na Portugalskem zastopa družbo Helvetia, na drugi strani pa, podredno, jamstveni sklad za avtomobile.
- 14 To sodišče je ugotovilo, da CED, posledično pa tudi jamstveni sklad za avtomobile, „nima pasivne legitimacije“ in je zato te tožbe zavrnilo.
- 15 A. J. Vieira de Azevedo ter žena in otroci L. de Souse Alvesa so se zoper sodbo, s katero so bile te tožbe zavrnjene, pritožili pri Tribunal da Relação do Porto (pritožbeno sodišče v Portu, Portugalska). Poudarjajo, da je CED kot pooblaščenec družbe Helvetia na Portugalskem imel pasivno legitimacijo, da bi bilo zoper njega mogoče sprožiti postopek pred portugalskimi sodišči v okviru odškodninske tožbe zaradi utrpljene škode.
- 16 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali imajo pooblaščenca zavarovalnic, ki svojo dejavnost opravljajo v tujini, kakršni so tisti, ki so imenovani v skladu s členom 4 Direktive 2000/26 ter ki morajo imeti dovolj pristojnosti za reševanje odškodninskih zahtevkov in plačilo odškodnine, tudi sposobnost biti tožena stranka v postopkih pred sodiščem, ki jih sprožijo državljani posamezne države.
- 17 V teh okoliščinah je Tribunal da Relação do Porto (pritožbeno sodišče v Portu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali uvodna izjava 16a in člen 4[(4), (5) in (8) Direktive 2000/26] [...] omogočata, da je tožena stranka pooblaščenec zavarovalnice, ki ne opravlja dejavnosti v državi, v kateri je bila vložena tožba za povračilo škode, povzročene s prometno nesrečo, na podlagi obveznega zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil, ki je bilo sklenjeno v drugi državi članici Evropske unije?
2. Če je odgovor pritrdilen, ali je ta tožba odvisna od konkretnih pogojev pogodbe o zastopanju, ki veže pooblaščenca zavarovalnice?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 18 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 4 Direktive 2000/26 razlagati tako, da državam članicam nalaga, da zagotovijo, da je pred nacionalnim sodiščem, ki odloča o odškodninski tožbi oškodovanca, ki spada na področje uporabe člena 1 te direktive, namesto tega, da se tožba vloži zoper zavarovalnico, tožbo mogoče vložiti zoper pooblaščenca, ki je v skladu s tem členom imenovan za obravnavo odškodninskih zahtevkov in ki to zavarovalnico zastopa.
- 19 Najprej je treba opozoriti, da je treba pri določitvi področja uporabe določbe prava Unije upoštevati hkrati njeno besedilo, sobesedilo in njene cilje (glej zlasti sodbo z dne 10. oktobra 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, točka 17).
- 20 V skladu s členom 4(1) Direktive 2000/26 države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da vse zavarovalnice, ki krijejo nevarnosti, izhajajoče iz uporabe motornih vozil, ki obratujejo na kopnem, imenujejo pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov v vseh državah članicah razen v tisti, kjer so pridobile uradna dovoljenja, ki je odgovoren za obdelavo in rešitev

škodnih zahtevkov, ki so posledica nesreč glede na člen 1 te direktive. Te določbe same po sebi ne pomenijo, da je tožbo pred nacionalnim sodiščem namesto tega, da se naslovi zoper zavarovalnico, ki jo takšen pooblaščenec zastopa, mogoče nasloviti zoper tega pooblaščenca.

- 21 Možnost vložiti tožbo zoper pooblaščenca, ki je imenovan za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ni razvidna niti iz določb člena 4(4) Direktive 2000/26, v skladu s katerimi pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov v zvezi s takšnimi zahtevki zbira informacije, potrebne za obravnavo teh zahtevkov, in sprejme ukrepe, potrebne za dogovor o pogojih za obravnavo. Zakonodajalec Unije se je s temi določbami omejil na pojasnilo nalog, ki jih izvaja ta pooblaščenec v okviru obravnave teh odškodninskih zahtevkov, brez sklicevanja na morebitne sodne postopke.
- 22 Prav tako člen 4(4) Direktive 2000/26 – z navedbo, da oškodovancu ali njegovemu zavarovalnici zgolj zaradi imenovanja pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ni odvzeta možnost, da neposredno sproži postopke zoper povzročitelja nesreče ali njegovo zavarovalnico – zgolj določa, da postopek, uveden zoper takega pooblaščenca, ni izključen in sam po sebi ne vsebuje nobene potrditve, da je pravni postopek mogoče sprožiti neposredno proti temu pooblaščenцу.
- 23 Čeprav ima v skladu s členom 4(5) Direktive 2000/26 pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov vsa potrebna pooblastila, da zastopa zavarovalnico v odnosu do oškodovancev in da v celoti zadosti njihovim odškodninskim zahtevkom, pa ta določba, ki opredeljuje cilje tega zastopanja, obsega s tem namenom danih pooblastil ne določa natančno (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, točka 18).
- 24 Poleg tega se člen 4(6), prvi pododstavek, Direktive 2000/26, ki določa pravila za obravnavo odškodninskih zahtevkov, naslovljenih neposredno na zavarovalnico povzročitelja prometne nesreče ali pa na pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, sklicuje le na edino fazo odškodninskega postopka, na koncu katere je podana ponudba za odškodnino oziroma je takšna odškodnina zavrjnena, ne da bi se z njim kakor koli urejala morebitna faza sodnega postopka. Na podlagi takšne določbe torej ni mogoče določiti sposobnosti, ki bi jo lahko imel pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov v tej fazi sodnega postopka.
- 25 Vendar je treba poudariti, da v skladu z drugim pododstavkom člena 4(6) Direktive 2000/26 države članice sprejmejo določbe, s katerimi zagotovijo, da se v primerih, v katerih ponudba ni predložena v treh mesecih, zaračunajo obresti za znesek odškodnine, ki ga oškodovancu ponudi zavarovalnica ali dodeli sodišče. Iz te določbe izhaja, da ne glede na možnost, da se zoper pooblaščenca zavarovalnice vložijo odškodninska tožba, končno ponudbo odškodnine poda samo ta zavarovalnica, s pridržkom dodelitve odškodnine – po potrebi – s strani sodišča.
- 26 Zato je treba ugotoviti, da pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov v zunajsodni fazi tega odškodninskega modela v ničemer ne nadomešča zavarovalnice, ki jo zastopa, in opravlja zgolj funkcijo posrednika, ki je nujno omejena. Drugačen izid v fazi sodnega postopka bi bil mogoč samo, če bi ga zakonodajalec Unije predvidel, kar pa ni razvidno iz določb člena 4, od (1) do (6), Direktive 2000/26.
- 27 Nazadnje, člen 4(8) Direktive 2000/26, v skladu s katerim imenovanje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov samo po sebi ne pomeni odprtja podružnice zavarovalnice in ta pooblaščenec ne velja za poslovalnico takšne zavarovalnice niti za podružnico v smislu Uredbe št. 44/2001, nima namena in ne učinkuje tako, da se namesto tega, da se pasivna legitimacija pred nacionalnim sodiščem dodeli zavarovalnici, ta legitimacija dodeli temu pooblaščenцу.
- 28 Niti na podlagi konteksta niti na podlagi ciljev Direktive 2000/26 ni mogoče sklepati, da je zakonodajalec Unije državam članicam nameraval naložiti, da zagotovijo takšno sposobnost.

- 29 Medtem ko države članice v skladu s členom 3 Direktive 2000/26 zagotovijo, da imajo oškodovanci iz člena 1 te direktive v nesrečah po tej določbi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice, ki krije odgovornost povzročitelja nesreče, pa niti ta člen niti nobena druga določba te direktive ne pomenita, da je tem osebam za uresničevanje te pravice priznana možnost, da neposredno pred nacionalnim sodiščem tožijo pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov.
- 30 Tako je treba spomniti, da je namen Direktive 2000/26 oškodovancem v prometnih nesrečah zagotoviti primerljivo obravnavo ne glede na to, kje v Uniji se je nesreča zgodila. Tem oškodovancem mora biti za to omogočeno, da odškodninski zahtevek uveljavijo v državi članici svojega stalnega prebivališča pri pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki ga v tej državi imenuje zavarovalnica osebe, odgovorne za škodo. Namen pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov je, da se oškodovancem olajša ukrepanje, zlasti da se jim omogoči, da zahtevke vložijo v svojem jeziku.
- 31 V skladu z uvodno izjavo 15 Direktive 2000/26 morajo države članice poskrbeti, da imajo pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov zadostna pooblastila, da zastopajo zavarovalnice v odnosu do oškodovancev in pred državnimi organi, po potrebi pa tudi pred sodišči, če je to v skladu s predpisi mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.
- 32 Zato je zakonodajalec Unije ob upoštevanju teh ciljev ne le vzpostavil sistem, v katerem lahko oškodovanci v vsaki državi članici predložijo odškodninski zahtevek pooblaščenca zavarovalnice osebe, odgovorne za škodo, v skladu s postopki, s katerimi so seznanjeni, temveč je ta sistem logično dopolnil – kot je navedeno v uvodni izjavi 14 Direktive 2000/26 – s tem, da je v korist oškodovancev priznal obstoj pravice do neposrednega uveljavljanja zahtevka od te zavarovalnice, ne da bi bilo treba vložiti tožbo zoper osebo, odgovorno za škodo.
- 33 Torej iz teh uvodnih izjav nedvomno izhaja, da je bil cilj zakonodajalca Unije, da zastopanje zavarovalnic, ki je predvideno v členu 4(5) Direktive 2000/26 – ne da bi to posegalo v spoštovanje pravil mednarodnega zasebnega prava – vključuje nalogo, ki oškodovancem omogoča, da pred nacionalnimi sodišči veljavno vložijo tožbo za povračilo škode, ki jim je nastala. V tem okviru med vsa zadostna pooblastila, ki jih mora imeti pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov, spada pooblastilo, na podlagi katerega lahko veljavno sprejema sodna pisanja (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2013, *Spedition Welter*, C-306/12, EU:C:2013:650, točki 23 in 24).
- 34 Kot je že navedlo Sodišče, je iz pripravljalnega gradiva za Direktivo 2000/26 razvidno, da je bil namen zakonodajalca, da pristojnosti pooblaščenca zavarovalnice v državi članici, v kateri ima oškodovanec stalno prebivališče, zajemajo pooblastilo za sprejemanje sodnih pisanj, čeprav omejeno, saj to ne sme posegati v pravila mednarodnega zasebnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2013, *Spedition Welter*, C-306/12, EU:C:2013:650, točka 22).
- 35 Niti iz pripravljalnega gradiva niti iz uvodnih izjav Direktive 2000/26 pa, nasprotno, ni razvidno, da je bil namen zakonodajalca Unije razširiti te pristojnosti, da bi se oškodovancem omogočilo, da lahko pred nacionalnim sodiščem svojega kraja stalnega prebivališča zaradi uveljavljanja odškodninskih zahtevkov od zavarovalnice osebe, odgovorne za škodo, vložijo tožbo zoper pooblaščenca te zavarovalnice.
- 36 Ker lahko oškodovanci vročajo sodna pisanja pooblaščenca zavarovalnice, se ne zdi, da cilj Direktive 2000/26, in sicer da se poenostavijo ravnanja teh oseb, tako ne bi bil dosežen, in je za to treba omogočiti vlaganje tožb zoper samega pooblaščenca pred tem sodiščem.
- 37 Zakonodajalec Unije je v uvodni izjavi 13 Direktive 2000/26 tudi poudaril, da sistem, po katerem naj bi v državah članicah oškodovančevega stalnega prebivališča imeli pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ne vpliva na materialno pravo, ki se uporablja v konkretnih primerih, in ne spreminja sodne pristojnosti. Če pa bi dopustili, da bi odškodninsko tožbo bilo mogoče vložiti

neposredno pri nacionalnem sodišču zoper samega pooblaščenca, in ne zoper zavarovalnico, ki jo zastopa, bi to morda vplivalo na sodne pristojnosti. Poleg tega je v uvodni izjavi 16 te direktive določeno, da dejavnosti teh pooblaščenecv ne zadostujejo, da bi se sodna pristojnost dodelila sodiščem v državi članici, v kateri ima oškodovanec stalno prebivališče, če to ni predvideno v predpisih mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.

- 38 V teh okoliščinah ni razvidno, da bi cilj izboljšanja pravnega položaja oseb, oškodovanih v prometni nesreči z motornimi vozili, ki se je pripetila zunaj države članice, v kateri imajo stalno prebivališče, pomenil, da bi bilo člen 4 Direktive 2000/26, ki ne določa izrecno, da bi bilo mogoče namesto tega, da se tožba vložiti zoper zavarovalnico, ki jo zastopa pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov, tožbo vložiti zoper samega pooblaščenca, treba razlagati – čeprav lahko ti oškodovanci to zavarovalnico tožijo neposredno pred nacionalnim sodiščem – tako, da državam članicam implicitno, vendar nujno nalaga, da predvidijo možnost vložitve tožbe zoper tega pooblaščenca.
- 39 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4 Direktive 2000/26 razlagati tako, da državam članicam ne nalaga, da predvidijo možnost vložitve tožbe zoper samega pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, v smislu tega člena, namesto zoper zavarovalnico, ki jo zastopa, pred nacionalnim sodiščem, ki odloča v postopku z odškodninsko tožbo, ki jo je vložil oškodovanec, ki spada na področje uporabe člena 1 te direktive.

Drugo vprašanje

- 40 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo ni treba odgovoriti.

Stroški

- 41 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

Člen 4 Direktive 2000/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/14/ES z dne 11. maja 2005, je treba razlagati tako, da državam članicam ne nalaga, da predvidijo možnost vložitve tožbe zoper samega pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, v smislu tega člena, namesto zoper zavarovalnico, ki jo zastopa, pred nacionalnim sodiščem, ki odloča v postopku z odškodninsko tožbo, ki jo je vložil oškodovanec, ki spada na področje uporabe člena 1 Direktive 2006/26, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2005/14.

Podpisi